

DE HOLENDUIF (Columba Oenas L.)

De ongerustheid over de afname van het aantal exemplaren van bepaalde vogelsoorten strekt zich in vogelwaarnemerskringen ook uit over bovengenoemde soort, bij Dr. P.G. Buekers nog "Kleine Bosduif", en in het vogeltrekwerkje van van Nes en Sluiters (1953) "Kleine Bosduif", geheten.

Recente negatieve conclusies werden getrokken in het Verslag over de herfsttrek 1962 van Th. Belterman, Tr. Bloem-Margadant en F. Bloem in "Het Vogeljaar", 13e jrg. nr. 1, febr. 1965, waarin gezegd wordt: "trekkende holenduiven zijn er haast niet gezien; dat lijkt elk jaar wel minder te worden". In de Vogelinventarisatie 1967 van de binnenduיןrand te Schoorl door Mej. G. v.d. Baan in "De Pieper" 6e jrg. nr. 7/8 juli/sept. 1967 staat vermeld: "nog 2 holenduiven (vroeger veel meer)". Ook in "De Vogels van de Duinen" door W. Verkerk wordt over een duidelijke achteruitgang gesproken.

In de "Avifauna van Nederland" (1962) wordt de Holenduijf "talrijke", in de verdere literatuur wat Nederland betreft "algemene" broedvogel genoemd. Die talrijkheid en algemeenheid komen wel het meest markant tot uiting in het "Faunistisch Overzicht van de Nederlandse broedvogels" door Mr. Fr. Haverschmidt, uitgave E.J. Brill, Leiden, 1942.

Van dat jaartal, 1942, af dateert mijn vogeljournaal en omdat ik op mijn tochten aan Holenduiven, wanneer ik die waarneem, altijd extra aandacht schenk om na te gaan of het inderdaad wel Holenduiven zijn, heb ik tot nu toe alle waarnemingen van de soort trouw genoteerd.

Bij het voor deze gelegenheid opnieuw op schrift stellen daarvan blijkt mij, dat de 41 waarnemingsdata waarover ik beschik alle maanden van het jaar bestrijken. De reeks wordt geopend met: 12 januari 1942 op een bouwterrein in Amsterdam-West een troepje van ca. 30 exemplaren. Kom daar nu eens om!

Verder blijkt, dat ook na 1942 de soort nog algemeen is, zeker in het Noord- en Zuid-Hollandse en Utrechtse polderlandschap, tot voor kort. Nog in 1966 neem ik op 8 data in maart, mei, augustus september en oktober in totaal 14 exemplaren waar, 2 broedparen inbegrepen. Maar in 1967 vind ik, die er zeker elk weekend, en als het even kan nog vaker, op uit trek, in mijn journaal slechts één waarneming, nl. op 15 april, 3 exemplaren in polder "Eendracht" te Amsterdam-West. Ik ben ervan overtuigd, dat het mede-vogelwaarnemers niet beter zal zijn vergaan met deze soort.

Een eerste maatregel om tot het behoud van de soort te komen lijkt mij dat de Holenduijf, waarop nu nog de jacht geopend is van 1 juli t/m 31 januari, onverwijld tot beschermde vogel in de zin der Jachtwet 1936 wordt verklaard. Verder zou ik het Contactorgaan voor Vogelstudie willen vragen de Holenduijf als nieuw te bewerken soort in overweging te willen nemen. Hierbij teken ik aan, dat bij een mild-critische beschouwing van de 12 soorten in het Philippona-onderzoek een mij-bevriende vogelkenner de rake opmerking maakte, dat de Holenduijf mogelijk niet in het onderzoek is opgenomen om dezelfde reden waarom ik bij ontmoetingen met deze soort alle veldkenmerken opneem: M.a.w. de Holenduijf is door zijn gelijkenis met de van de Rotsduif afstammende tamme (post-) duiven, waarmede hij evenals de Houtduif in het winterhalfjaar wel in gezelschap gezien wordt, een voor velen niet-gemakkelijk te herkennen vogel. Dit moge een reden te meer zijn om met alle ter beschikking staande middelen de soort voor het veld te bewaren!